

Polskie powiązania z Międzynarodowym Instytutem Dokumentacji Podatkowej

Poland's associations with the International Bureau of Fiscal Documentation

prof. dr hab. Jan Głuchowski

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu

Streszczenie

Międzynarodowy Instytut Dokumentacji Podatkowej (International Bureau of Fiscal Documentation – IBFD) odgrywa dominującą rolę w skali globalnej. Jego misją od 1938 r. jest oferowanie wysokiej jakości informacji i kształcenie w zakresie międzynarodowego opodatkowania. Zatrudnia 70 specjalistów z ponad 30 krajów i ma korespondentów w 120 państwach. Dysponuje największą biblioteką podatkową na świecie. Międzynarodowa oferta IBFD obejmuje: niezależne badania podatkowe oraz badania unijnego międzynarodowego prawa podatkowego; edukację; międzynarodową informację podatkową; doradztwo rządowe. Współpraca Instytutu z Polską i polskimi profesorami prawa podatkowego została nawiązana w latach 60. ubiegłego wieku i wykazuje tendencję rozwojową. Słowa kluczowe: geneza i misja IBFD, badania akademickie, aktywność akademicka, współpraca akademicka, działalność wydawnicza, współpraca IBFD z Polską.

Abstract

The International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD) holds a dominant role globally, its mission, since 1938, being to offer quality information and educate in the field of international taxation. The organisation has seventy experts from over thirty countries, along with the contributing correspondents in 120 countries, and keeps the world's largest tax library. IBFD's international offer includes independent tax/fiscal studies and research into the international tax law of the EU; education; international tax information; and, government consulting. IBFD's cooperation with Poland and Polish tax law professors dates back to the 1960s and has been developing ever since. Keywords: IBFD, its origins and mission; academic research/studies, academic activity; academic cooperation; publishing activity; IBFD's cooperation with Poland.

IBFD jest ciągle mało rozpoznawalny w polskim środowisku podatkowym. Został powołany do życia w 1938 r. przez reprezentantów: ministerstw finansów, międzynarodowych przedsiębiorstw, firm prawniczych i audytorskich oraz uniwersytetów. Ta sama grupa powołała do życia Międzynarodowe Stowarzyszenie Podatkowe (International Fiscal Association – IFA). Było to małe centrum zatrudniające 4 pracowników. Miało status fundacji związanej z obsługą IFA. Celem IBFD było dostarczanie informacji na temat prawa podatkowego i stymulowanie rozwoju nauki o podatkach. Od samego początku jego siedzibą był Amsterdam.

Po przeszło 80 latach Instytut zajmuje dominującą na świecie pozycję. Zatrudnia 70 specjalistów badawczych z ponad 30 krajów, w tym z Polski. Wśród tych ostatnich szczególnie należy wymienić pracującą od kilkadziesiąt lat, niezwykle życzliwą dla rodzimych spraw Annę Bardadin. Ponadto Instytut posiada sieć autorów i korespondentów w ponad 120 krajach oraz największą na świecie bibliotekę podatkową.

Praktycy z całego świata korzystają z jego oferty w czterech głównych dziedzinach:

- 1) niezależnych badań podatkowych,
- 2) międzynarodowej informacji podatkowej,
- 3) edukacji,
- 4) doradztwa rządowego.

Warto nadmienić, że klientami departamentu doradztwa rządowego od lat 90. ubiegłego wieku do 2002 r. było 25 krajów położonych na różnych kontynentach, m.in. Chiny, Indie, Meksyk, Polska, Rosja, Ukraina i Wietnam¹.

Ów stan faktyczny jest zgodny z misją zdefiniowaną następująco. IBFD jest unikatowym centrum eksperckim, oferującym wysokiej jakości informacje i kształcenie w zakresie międzynarodowego opodatkowania. Jego potężny potencjał badawczy jest dostępny dla praktyków podatkowych z całego świata, na którym mogą polegać i dzięki któremu mogą pracować szybciej i efektywniej. Głównym celem IBFD jest popieranie i szerzenie zrozumienia transgranicznego opodatkowania na najwyższym poziomie.

Z interesującego nas punktu widzenia na szczególną uwagę zasługują badania akademickie, działalność akademicka oraz współpraca akademicka Instytutu. Badania obejmują cztery grupy zagadnień:

1. Opodatkowanie i ekonomia cyfrowa: stały zakład i przypisywanie dochodu; rozwiązania krótkoterminowe (podatki nakładane u źródła, podatek od usług cyfrowych); zgodność nowych danin w ekonomii cyfrowej z prawem Unii Europejskiej (UE), normami Światowej Organizacji Handlu (World Trade Organization – WTO) i międzynarodowymi umowami podatkowymi; wybrane rynki cyfrowe (w tym kryptowaluty, jak np. bitcoin).
2. Międzynarodowa sprawiedliwość podatkowa: ulgi podatkowe w skali międzynarodowej; przejrzystość podatku; multilateralizm w opodatkowaniu międzynarodowym.
3. Nadużycia i agresywność w planowaniu podatkowym: działania Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD); działania UE; reakcja BRICS² i krajów rozwijających się na nadużycia i agresywność w dziedzinie opodatkowania.
4. Globalny wymiar ochrony praw podatników, z czym związane są: Obserwatorium Praktycznej Ochrony Praw Podatników (Observatory on the Protection of Taxpayers' Rights – OPTR); mediacje, arbitraż i ugody w sporach dotyczących transgranicznych spraw podatkowych; działania OECD i ich związek z prawami podatnika.

Obecnie projekty badawcze Instytutu dotyczą takich kwestii, jak opodatkowanie i innowacje cyfrowe, międzynarodowe prawo podatkowe a ochrona praw podatnika, wpływ podatków na nowy typ gospodarki, jakim jest ekonomia współdzielenia (ang. *sharing economy*).

W ramach działalności akademickiej Instytut organizuje corocznie w różnych krajach wiele wydarzeń, takich jak: kongresy, sympozja i spotkania badawcze zainteresowanych dziedziną podatkową. O ich tematyce i skali poruszanych problemów dają wyobrażenie przykłady z ostatnich 2 lat przed pandemią COVID-19.

OPTR zaprezentowało w 2019 r. raport przygotowany wspólnie z Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB; Holenderskie Stowarzyszenie Doradców Podatkowych) i CFE Tax Advisers Europe (Konfederacja Europejskich Doradców Podatkowych)³.

Odbyły się też dwa doroczne kongresy IBFD, poświęcone kluczowym kwestiom fiskalnym w skali międzynarodowej i europejskiej. Prelegenci zostali wybrani spośród czołowych ekspertów ze środowiska podatkowego z uwzględnieniem ich kompetencji i doświadczenia w zakresie danej tematyki. W latach 2018-2019 odbyły się następujące kongresy:

- 1) 3rd International Conference on Taxpayer Rights (III Międzynarodowa Konferencja na Temat Praw Podatnika, maj 2018 r.)⁴;
- 2) Putting Learning into Practice – Addressing the Challenges of International Tax Law Seminar (Wdrażanie Teorii do Praktyki, październik 2018 r.)⁵;
- 3) 4th International Conference on Taxpayer Rights (IV Międzynarodowa Konferencja na Temat Praw Podatnika, maj 2019 r.)⁶;

- 4) Putting Learning into Practice – Addressing the Challenges of International Tax Law (Wdrażanie Badań do Praktyki, wrzesień 2019 r.)⁷.

IBFD ponadto corocznie gości doktorantów z różnych krajów, przygotowujących dysertacje z zakresu opodatkowania europejskiego i międzynarodowego. Od 2012 r. zdecydowano się rozszerzyć tę działalność i objąć nią osoby, które prowadzą dalsze badania na temat podatków po uzyskaniu doktoratu.

Oferta akademicka obejmuje również Tax Knowledge Sharing Sessions (Sesje Dzielenia się Wiedzą Podatkową), które organizowane są co 2 tygodnie. Mają one formę wewnętrznych seminariów, na których są dyskutowane tematy opodatkowania w Holandii oraz transgranicznego. Prowadzą je pracownicy IBFD lub goście z zagranicy.

Zewnętrzna działalność Instytutu polega przede wszystkim na udziale pojedynczych pracowników lub zespołów w konferencjach, seminariach i spotkaniach naukowych na całym świecie na zaproszenie organizatorów. Prezentują na nich przede wszystkim wyniki swoich badań.

Oferta szkoleniowa IBFD jest skoncentrowana m.in. w International Tax Academy (Międzynarodowa Akademia Podatkowa), która jest centrum seminaryjnym i organizuje szeroką gamę kursów i konferencji z zakresu międzynarodowego opodatkowania. Od początku pierwszej dekady XXI w. objęły one takie zagadnienia, jak:

- 1) interpretacja i stosowanie umów podatkowych,
- 2) opodatkowanie bezpośrednie w UE,
- 3) zasady transferu cen,
- 4) zasady międzynarodowego opodatkowania,
- 5) opodatkowanie cudzoziemców,
- 6) wprowadzenie do europejskiego systemu celnego i akcyz,
- 7) opodatkowanie osób prawnych w Stanach Zjednoczonych⁸.

Instytut nawiązał w szerokim zakresie współpracę akademicką, którą traktuje jako kluczowy element działalności. W związku z tym zawarł umowy z wybranymi uniwersytetami i instytucjami badawczymi na wszystkich kontynentach. Głównym celem tych przedsięwzięć jest stymulowanie badań i nauczanie w zakresie prawa unijnego, międzynarodowego i porównawczego. Partnerzy zostali dobrani według czterech kryteriów:

- 1) obiektywnych czynników świadczących o zaangażowaniu w wysokiej jakości i konkurencyjnych projektach badawczych;
- 2) transferu wyników ważkich badań i aktywności dydaktycznej;
- 3) aktywności publikacyjnej w dziedzinie europejskiego i międzynarodowego prawa podatkowego;
- 4) doskonałości akademickiej w badaniach indywidualnych i zespołowych.

Instytut stara się tworzyć warunki do współpracy, uwzględniając realia geograficzne, z czym wiąże się zainteresowanie krajami rozwijającymi się i transferowanie tam wiedzy podatkowej. Obecnie lista partnerów wygląda następująco:

- 1) Uniwersytet Kalifornijski, Irvine, USA;
- 2) Uniwersytet Kapsztadzki, Kapsztad, Republika Południowej Afryki;
- 3) Uniwersytet w Lozannie, Szwajcaria;

- 4) Uniwersytet Łódzki, Polska;
- 5) Uralski Uniwersytet Federalny, Jekaterynburg, Rosja;
- 6) Renmin University of China, Pekin, Chiny;
- 7) KU Leuven, Leuven, Belgia;
- 8) Universidade de São Paulo (Uniwersytet w São Paulo), São Paulo, Brazylia;
- 9) Università degli Studi Suor Orsola Benincasa, Neapol, Włochy.

Przykładem współpracy Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego i IBFD jest międzynarodowe seminarium podatkowe na temat specjalnych stref podatkowych (ekonomicznych) (3rd International Tax Seminar on Special Tax Zones), które odbyło się w kwietniu 2018 r. Jego celem było zaprezentowanie wyników końcowych badań prawno-porównawczych prowadzonych w ramach międzynarodowego projektu „Special Tax Zones”, realizowanego od 2015 r. z udziałem ww. instytucji oraz innych ośrodków naukowych, tj.: Uniwersytetu Erazma w Rotterdamie (Holandia), Uniwersytetem w Vigo (Hiszpania), Uralskim Uniwersytetem Federalnym, Uniwersytetem Koç (Turcja), Uniwersytetem Fudan (Chiny), Uniwersytetem Kapsztadzki, Uniwersytetem w Michigan (USA), Uniwersytetem w São Paulo, Brazylijskim Instytutem Prawa Podatkowego (Instituto Brasileiro de Direito Tributário) i Kolumbijskim Instytutem Prawa Podatkowego (Instituto Colombiano de Derecho Tributario)⁹.

Partnerem IBFD jest również Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych (CDSP)¹⁰. Jest ono jednostką organizacyjną Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego powołaną do życia w grudniu 1997 r. Centrum zarządza kierownik; jest ono nadzorowane przez Radę Programową¹¹. Aktywność CDSP wspiera od 2003 r. Fundacja Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych.

Misją Centrum jest promowanie wiedzy o prawie podatkowym oraz stworzenie pola do wymiany poglądów o prawie podatkowym i podatkach dla teoretyków, przedstawicieli praktyki, sędziów oraz doradców podatkowych.

Podobnie jak IBFD – CDSP zajmuje się gromadzeniem szeroko rozumianej dokumentacji i literatury podatkowej. Jego zbiory na ten temat są największe w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Wspiera też badania naukowe, prowadzi studia podyplomowe, organizuje konkursy¹².

IBFD i CDSP łączy nie tylko więź merytoryczna, ale także personalna. Mianowicie prof. Jan de Goede zajmuje w Amsterdamie prestiżowe stanowisko Senior Principal w Tax Knowledge Management i podlega bezpośrednio dyrektorowi Instytutu. Przez 21 lat pracy w IBFD pełnił kilka funkcji, łącznie z zarządzaniem Knowledge Centre (Centrum Wiedzy). Obecnie jest wykładowcą i konsultantem w dziale doradztwa rządowego w IBFD. Odpowiada też za kontakty z Organizacją Narodów Zjednoczonych (ONZ), UE oraz International Chamber of Commerce (ICC). W Łodzi zasiada we władzach CDSP oraz prowadzi działalność dydaktyczną¹³.

IBFD współpracuje również z instytucjami, takimi jak:

- 1) Europejskie Stowarzyszenie Profesorów Prawa Podatkowego (European Association of Tax Law Professors – EATLP);
- 2) International Association of Tax Judges (IATJ; Międzynarodowe Stowarzyszenie Sędziów Podatkowych);

- 3) Instituto Brasileiro de Direito Tributário (IBDT; Brazylijski Instytut Prawa Podatkowego);
- 4) Instituto Colombiano de Derecho Tributario (ICDT; Kolumbijski Instytut Prawa Podatkowego).

Instytut nawiązał też współpracę z organizacjami międzynarodowymi, tj. z ONZ, OECD i Komisją Europejską.

Ponadto IBFD oferuje pobyty badawcze studentom kończącym studia, członkom rad wydziałów szkół wyższych zaangażowanych w badania prawa podatkowego, porównawczego, unijnego i międzynarodowego oraz profesorom korzystającym z rocznego urlopu naukowego. Kandydaci mogą się legitymować wykształceniem prawniczym, ekonomicznym, biznesowym lub interdyscyplinarnym, które są traktowane jako równoważne.

Zgłoszenia są przyjmowane przez cały rok, a pobyt może trwać od 2 tygodni do roku. Dopuszczalny jest też pobyt składający się z kilku wizyt, jak również możliwe jest jego przedłużenie. Goście mają możliwość kontaktowania się z personelem Instytutu, ponieważ miejscem ich pobytu jest siedziba IBFD, w której mieści się też biblioteka. Mogą również uczestniczyć w prezentacjach organizowanych co 2 tygodnie, na których występują uczeni, praktycy, personel Instytutu, sędziowie i politycy. Ten segment działalności wiąże się z programem Tax Knowledge Sharing.

Programy badawcze dla gości nie korzystają ze wsparcia finansowego, ale równocześnie cały potencjał naukowy Instytutu oraz zbiory biblioteczne pozostają do ich nieodpłatnej dyspozycji.

IBFD akceptuje też pobyty w ramach programu Erasmus, Marie Curie Fellowship oraz Programu Fulbrighta.

Instytut prowadzi szeroką działalność wydawniczą. Czyni to za pośrednictwem IBFD Publications BV, która jest spółką-córką Instytutu. Wydawnictwa mają różną formę: druków ulotnych, czasopism, podręczników, monografii, roczników, serii tematycznych książek, raportów i bazy danych. Są one dystrybuowane na zasadach rynkowych do odbiorców, którymi są rządy, wielkie międzynarodowe firmy prawnicze i audytorskie, globalne przedsiębiorstwa, profesjonalne organizacje i uniwersytety. Klienci w Ameryce Północnej i Łacińskiej są obsługiwani przez oddział IBFD Publications USA.

Jeśli chodzi o książki, to dotyczą one europejskiego i porównawczego prawa podatkowego. Dzięki wypracowanemu systemowi recenzji wewnętrznych i eksperckich pozycje te mają najwyższy poziom akademicki i dotyczą kwestii o długotrwałym znaczeniu i wpływie na praktykę. Z kolei seria doktorska jest obowiązkowo recenzowana przez osoby z zewnątrz i wewnątrz, a każda z publikacji musi spełniać następujące wymogi: być oryginalna; zawierać innowacyjne treści; opierać się na pełnej wiedzy z tego zakresu; mieć długotrwały wpływ na europejskie, międzynarodowe bądź porównawcze prawo podatkowe. IBFD oferuje też następujące serie wydawnicze: The Group for Research on European and International Taxation (GREIT), Wirtschaftsuniversität Wien oraz European Association of Tax Law Professors.

Z czasopism na uwagę zasługują: „Bulletin for International Fiscal Documentation” (oficjalne czasopismo IFA), „European Taxation” (oficjalne czasopismo Confédération Fiscale Européenne), „Asia-Pacific Tax Bulletin” (Środkowy Wschód

i Azja Centralna), „Derivatives and Financial Instruments”, „International VAT Monitor” oraz „International Transfer Pricing Journal”.

Instytut ma związek z EATLP od utworzenia tej organizacji w Stockholm School of Economics w dniu 10 czerwca 1999 r. w czasie spotkania około 80 profesorów prawa podatkowego, którzy wywodzili się ze wszystkich krajów UE. Stowarzyszenie zostało formalnie zarejestrowane na podstawie prawa holenderskiego w dniu 8 listopada 1999 r., kiedy członkowie jego rady wykonawczej podpisali statut w Amsterdamie¹⁴.

W preambule do statutu zaakcentowano doniosłe znaczenie opodatkowania dla rozwoju UE. Dlatego główne cele EATLP to:

- 1) rozwój wspólnych badań nad zagadnieniami podatkowymi;
- 2) udział w harmonizowaniu podatków unijnych;
- 3) promocja programów akademickiego nauczania o opodatkowaniu krajowym i zagranicznym na europejskich uniwersytetach¹⁵.

Aby osiągnąć te cele Stowarzyszenie organizuje coroczne kongresy międzynarodowe, które promują kontakty między profesorami prawa podatkowego z różnych państw. Pierwszy z nich odbył się w Maastricht, a ostatni, dwudziesty, z powodu pandemii COVID-19 odbył się on-line w czerwcu 2021 r. i był poświęcony relacjom między opodatkowaniem a władzą polityczną z perspektywy historycznej¹⁶.

Jednym z organów Stowarzyszenia jest komitet naukowy, w którego skład wchodzi po dwu przedstawicieli (członek i zastępca) poszczególnych krajów członkowskich. Mają oni wpływ na wybór tematyki kolejnych kongresów i czynią to z dwuletnim wyprzedzeniem.

Co znamienne, wszystkie wydawnictwa zawierające prezentację wystąpień, raportów narodowych i raportu zbiorczego są publikowane przez IBFD w serii EATLP International Tax Series.

Członkowie Stowarzyszenia koncentrują się na kluczowych kwestiach podatkowych. Na kongresie w Casercie w 2005 r. było nią pojęcie podatku¹⁷, a 14 lat później w Madrycie – procedury podatkowe¹⁸.

Podstawą przyjęcia do EATLP, poza statusem profesorskim, są dwie pisemne rekomendacje od członków. Liczba członków Stowarzyszenia wzrasta z roku na rok i obecnie przekroczyła 350. Wśród nich jest 12 profesorów z Polski. Najstarszymi, z kilkudziesięcioletnim stażem, są Bogumił Brzeziński (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu – korespondent krajowy „European Taxation”), Hanna Litwińczuk (Uniwersytet Warszawski), Włodzimierz Nykiel (Uniwersytet Łódzki) i piszący te słowa.

Polskie kontakty z IBFD zostały zapoczątkowane w latach 60. ubiegłego wieku. Pierwszym z naszych autorów, który nawiązał kontakt publikacyjny z Instytutem, był prof. Apoloniusz Kostecki z Uniwersytetu Jagiellońskiego. W kraju posiadał znaczący dorobek, szczególnie w dziedzinie teorii norm prawnopodatkowych oraz teorii podatkowego stanu faktycznego¹⁹. W 1964 r. w „Bulletin for International Fiscal Documentation” ukazał się jego artykuł *Tax Concessions Granted by Polish Government*²⁰.

W tych latach drugą osobą związaną z IBFD był prof. Marian Weralski z Uniwersytetu Warszawskiego²¹. Wśród jego

anglojęzycznych publikacji opublikowanych w Amsterdamie znalazły się: *The new structure of turnover and income taxes in Poland*²², *Taxation of persons having their residence abroad*²³, *New rules affecting joint ventures and foreign businesses*²⁴.

To właśnie dzięki rekomendacji prof. Weralskiego w 1986 r. dane mi było nawiązać kontakty z IBFD. Instytut organizował konferencję na temat opodatkowania zagranicznych osób prawnych w państwach socjalistycznych i zaprosił na nią po jednym referencie z każdego z tych krajów.

Dalsze lata współpracy – poza badaniami naukowymi – przyniosły dorobek publikacyjny. Dzięki wielkiej życzliwości, kierującego wówczas Radą Zarządzającą Instytutu, prof. Huberta Hamaekersa mogliśmy przetłumaczyć i wydać bezkosztowo *Międzynarodowy słownik podatkowy* pod red. Susan M. Lyons²⁵. Warto nadmienić, że Uniwersytet Łódzki nadał profesorowi tytuł doktora honoris causa. Kolejną publikacją była przetłumaczona przez nas praca prof. Ferdinanda H.M. Grapperhausa *Opowieści podatkowe drugiego milenium*²⁶. Autor wspaniałomyślnie zrzekł się honorarium. Naszym najważniejszym wspólnym przedsięwzięciem wydawniczym było natomiast *Wprowadzenie do międzynarodowego prawa podatkowego*²⁷. Koncepcję tej pracy ustaliliśmy z dr. Willemem Kuiperem z IBFD w końcu lat 90., ale ostatecznie nie mógł on uczestniczyć w tej inicjatywie. Warto nadmienić, że wszyscy polscy autorzy byli związani z łódzkim Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych.

Jeśli już mowa o słowniku podatkowym, to stał się on swoistym symbolem współpracy z IBFD. W 2004 r. ukazał się *Podatkowy słownik encyklopedyczny. Angielsko-polski. Polsko-angielski* pod red. Magdaleny van Doorn-Olejnickiej²⁸.

We *Wprowadzeniu* do tej książki M. van Doorn-Olejnicka stwierdziła, że: „Polskie wydanie Leksykonu zostało przygotowane w oparciu o szóste, zaktualizowane wydanie *Międzynarodowego Leksykonu Podatkowego IBFD* z 2009 roku. Uwzględnia ono realia i potrzeby polskich Czytelników: niniejsze wydanie uzupełniono o hasła wynikające bezpośrednio z polskiego prawa podatkowego [...]. Prezentowane wydanie zawiera niezwykle obszerną terminologię z zakresu międzynarodowego prawa podatkowego, obejmującą ponad 2000 haseł przedstawionych w wersji angielsko-polskiej oraz polsko-angielskiej. Część angielsko-polska obejmuje, oprócz tłumaczenia samych terminów podatkowych, również ich obszerne definicje. Pod każdym z haseł znajdują się liczne odnośniki do haseł powiązanych, które pozwolą dogłębniej zaznajomić się z danym zjawiskiem podatkowym. Część polsko-angielska ułatwia znalezienie angielskiego odpowiednika polskich terminów podatkowych.

Poza hasłami używanymi na arenie międzynarodowej z zakresu prawa podatków bezpośrednich i pośrednich, na uwagę zasługują terminy specyficzne dla regulacji prawnych Unii Europejskiej – Organizacji Współpracy i Rozwoju Gospodarczego (OECD), w tym m.in. z zakresu cen transferowych, z dziedziny rynków i operacji finansowych, a także z zakresu rachunkowości zawarte w *Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej*.

Podatkowy Słownik Encyklopedyczny skierowany jest do szerokiego kręgu odbiorców, którzy w swej pracy zajmują się podatkami²⁹.

Podsumowując, IBFD od ponad 80 lat jest niekwestionowanym liderem w zakresie europejskiego, międzynarodowego i porównawczego prawa podatkowego. Szerzy wiedzę z tego zakresu w skali globalnej; ma bogatą ofertę publikacji na najwyższym poziomie i w różnych formach. Jak stwierdził w jubileuszowym wystąpieniu z okazji 80 lat istnienia IBFD szef Rady Zarządzającej Jan Maarten Slagter, Instytut nie tylko kształci profesjonalistów z całego świata, ale wspomaga rządy i organizacje międzynarodowe. Odbiorcą jego globalnej i różnorodnej działalności stała się również Polska – z korzyścią dla rodzimej teorii i praktyki.

Przypisy

- 1 International Bureau of Fiscal Documentation, *Annual Report 2001-2002*, Amsterdam 2002, s. 35-37.
- 2 BRICS to „akronim utworzony z pierwszych liter państw, które charakteryzują się dynamicznym tempem rozwoju gospodarczego. Państwa te to: Brazylia, Rosja, Indie, Chiny i Republika Południowej Afryki (Republic of South Africa). BRICS nie jest formalnym ugrupowaniem ani stowarzyszeniem gospodarczym. Jest to sojusz pięciu państw rozwijających się, których założeniem jest między innymi gospodarcze odłączenie się i stworzenie przeciwwagi dla krajów wysoko rozwiniętych czyli dla Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej oraz Japonii” (*BRICS*, w: *Encyklopedia zarządzania*, <https://mfiles.pl/pl/index.php/BRICS>, dostęp: 6.09.2021).
- 3 Zob. International Bureau of Fiscal Documentation, *Observatory on the Protection of Taxpayers' Rights – Launch of the 2019 General Report*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/Observatory-Protection-Taxpayers-Rights-Launch-2019-General-Report>, dostęp: 6.09.2021.
- 4 International Bureau of Fiscal Documentation, *3rd International Conference on Taxpayer Rights*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/3rd-International-Conference-Taxpayer-Rights>, dostęp: 6.09.2021.
- 5 International Bureau of Fiscal Documentation, *Putting Learning into Practice – Addressing the Challenges of International Tax Law*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/Putting-learning-practice-Addressing-Challenges-International-Tax-Law>, dostęp: 6.09.2021.
- 6 International Bureau of Fiscal Documentation, *4th International Conference on Taxpayer Rights*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/4th-International-Conference-Taxpayer-Rights>, dostęp: 6.09.2021.
- 7 International Bureau of Fiscal Documentation, *Putting Learning into Practice – Addressing the Challenges of International Tax Law*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/Putting-Learning-Practice-Addressing-Challenges-International-Tax-Law-0>, dostęp: 6.09.2021.
- 8 International Bureau of Fiscal Documentation, *Annual Report 2003-2004*, Amsterdam 2004, s. 19-20.
- 9 Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych, *3rd International Tax Seminar on Special Tax Zones*, https://www.cdsp.uni.lodz.pl/home/13-pl/dzia%B3ania-cdisp/index.php?option=com_content&view=article&id=276&Itemid=232, dostęp: 6.09.2021.
- 10 Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych, *Współpraca zagraniczna*, <https://cdsp.uni.lodz.pl/wspolpraca-zagraniczna>, dostęp: 6.09.2021.
- 11 Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych, *O Centrum*, <https://cdsp.uni.lodz.pl/o-centrum>, dostęp: 6.09.2021.
- 12 Tamże.
- 13 International Bureau of Fiscal Documentation, *Jan de Goede*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Profiles/Jan-de-Goede>, dostęp: 6.09.2021.
- 14 *About the European Association of Tax Law Professors (EATLP)*, <https://www.taxlive.nl/nl/documenten/nieuws/erasmus-school-of-law-european-association-of-tax-law-professors-benoemt-henk-van-arendonk-en-sigrid-hemels/>, dostęp: 6.09.2021.
- 15 Tamże.
- 16 European Association of Tax Law Professors, *Past EATLP congresses*, <http://www.eatlp.org/congresses/past-eatlp-congresses>, dostęp: 6.09.2021.
- 17 *The Concept of Tax*, B. Peeters i in. (red.), Amsterdam 2005.

- 18 *Tax Procedures*, P. Pistone (red.), Amsterdam 2019.
- 19 J. Czaja-Hliniak, A. Kostecki, w: *Z dziejów katedr skarbowości i prawa skarbowego oraz katedr prawa finansowego w Polsce*, A. Kostecki (red.), Kraków 2010, s. 53-59.
- 20 A. Kostecki, *Tax Concessions granted by the Polish Government*, „Bulletin for International Fiscal Documentation” 1964, nr 12.
- 21 Szerzej zob. G. Bałtruszajtys, M. Weralski, w: *Z dziejów katedr skarbowości i prawa skarbowego...*, dz. cyt., s. 105-107.
- 22 M. Weralski, *The new structure of turnover and income taxes in Poland*, „Bulletin for International Fiscal Documentation” 1973.
- 23 M. Weralski, L. Bartlett, *Taxation of persons having their residence abroad*, „European Taxation” 1975, nr 4.
- 24 M. Weralski, *New rules affecting joint ventures and foreign businesses*, „European Taxation” 1983, nr 5.
- 25 *Międzynarodowy słownik podatkowy*, S.M. Lyons (red.), A. Krawczyk (tłum.), J. Głuchowski (hasła pol. i weryfikacja nauk.), Warszawa 1997.
- 26 F.H.M. Grapperhaus, *Opowieści podatkowe drugiego milenium*, J. Głuchowski (tłum.), Toruń 2000.
- 27 H. Hamaekers i in., *Wprowadzenie do międzynarodowego prawa podatkowego*, Warszawa 2006.
- 28 *Podatkowy słownik encyklopedyczny. Angielsko-polski. Polsko-angielski*, M. van Doorn-Olejnicka (red.), Warszawa 2014.
- 29 M. van Doorn-Olejnicka, *Wprowadzenie*, w: tamże, s. IX.

Bibliografia

Literatura

- Bałtruszajtys G., Weralski M., w: *Z dziejów katedr skarbowości i prawa skarbowego oraz katedr prawa finansowego w Polsce*, A. Kostecki (red.), Kraków 2010.
- Czaja-Hliniak J., Kostecki A., w: *Z dziejów katedr skarbowości i prawa skarbowego oraz katedr prawa finansowego w Polsce*, A. Kostecki (red.), Kraków 2010.
- Grapperhaus F.H.M., *Opowieści podatkowe drugiego milenium*, J. Głuchowski (tłum.), Toruń 2000.
- Hamaekers H. i in., *Wprowadzenie do międzynarodowego prawa podatkowego*, Warszawa 2006.
- Kostecki A., *Tax Concessions granted by the Polish Government*, „Bulletin for International Fiscal Documentation” 1964, nr 12.
- Międzynarodowy słownik podatkowy*, S.M. Lyons (red.), A. Krawczyk (tłum.), J. Głuchowski (hasła pol. i weryfikacja nauk.), Warszawa 1997.
- Podatkowy słownik encyklopedyczny. Angielsko-polski. Polsko-angielski*, M. van Doorn-Olejnicka (red.), Warszawa 2014.
- Tax Procedures*, P. Pistone (red.), Amsterdam 2019.
- The Concept of Tax*, B. Peeters i in. (red.), Amsterdam 2005.
- Weralski M., *New rules affecting joint ventures and foreign businesses*, „European Taxation” 1983, nr 5.
- Weralski M., *The new structure of turnover and income taxes in Poland*, „Bulletin for International Fiscal Documentation” 1973, nr 9.
- Weralski M., Bartlett L., *Taxation of persons having their residence abroad*, „European Taxation” 1975, nr 4.
- Źródła internetowe
- About the European Association of Tax Law Professors (EATLP)*, <https://www.taxlive.nl/nl/documenten/nieuws/erasmus-school-of-law-european-association-of-tax-law-professors-benoemt-henk-van-arendonk-en-sigrid-hemels/>, dostęp: 6.09.2021.
- BRICS*, w: *Encyklopedia zarządzania*, <https://mfiles.pl/pl/index.php/BRICS>, dostęp: 6.09.2021.
- Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych, *3rd International Tax Seminar on Special Tax Zones*, https://www.cdsp.uni.lodz.pl/home/13-pl/dzia%B3ania-cdisp/index.php?option=com_content&view=article&id=276&Itemid=232, dostęp: 6.09.2021.
- Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych, *O Centrum*, <https://cdsp.uni.lodz.pl/o-centrum>, dostęp: 6.09.2021.
- Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych, *Współpraca zagraniczna*, <https://cdsp.uni.lodz.pl/wspolpraca-zagraniczna>, dostęp: 6.09.2021.
- European Association of Tax Law Professors, *Past EATLP congresses*, <http://www.eatlp.org/congresses/past-eatlp-congresses>, dostęp: 6.09.2021.
- International Bureau of Fiscal Documentation, *3rd International Conference on Taxpayer Rights*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/3rd-International-Conference-Taxpayer-Rights>, dostęp: 6.09.2021.

- International Bureau of Fiscal Documentation, *4th International Conference on Taxpayer Rights*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/4th-International-Conference-Taxpayer-Rights>, dostęp: 6.09.2021.
- International Bureau of Fiscal Documentation, *Jan de Goede*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Profiles/Jan-de-Goede>, dostęp: 6.09.2021.
- International Bureau of Fiscal Documentation, *Observatory on the Protection of Taxpayers' Rights – Launch of the 2019 General Report*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/Observatory-Protection-Taxpayers-Rights-Launch-2019-General-Report>, dostęp: 6.09.2021.
- International Bureau of Fiscal Documentation, *Putting Learning into Practice – Addressing the Challenges of International Tax Law*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/Putting-learning-practice-Addressing-Challenges-International-Tax-Law>, dostęp: 6.09.2021.
- International Bureau of Fiscal Documentation, *Putting Learning into Practice – Addressing the Challenges of International Tax Law*, <https://www.ibfd.org/IBFD-Tax-Portal/Events/Putting-Learning-Practice-Addressing-Challenges-International-Tax-Law-0>, dostęp: 6.09.2021.
- LobbyFacts, *European Association of Tax Law Professors (EATLP)*, <https://lobbyfacts.eu/representative/0844d2e811ad40909a3c371a72fe09c7/european-association-of-tax-law-professors>, dostęp: 6.09.2021.

Inne źródła

- International Bureau of Fiscal Documentation, *Annual Report 2001-2002*, Amsterdam 2002.
- International Bureau of Fiscal Documentation, *Annual Report 2003-2004*, Amsterdam 2004.